N^er 118. ROK 1843. ŚRODA 24 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Wniebowstąpienie Pańskie.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Janisław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej			Stopnie ciepła podług Reaumura		Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rozne uwagi
	6	27''	3	116	+ 6°	9	27	Pn Wschodni słaby	Chmurno	
21	2		4	415	8	1	70	,, ,,	,,	
	10		4	09	8	3	56	ZPł. Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz

Wiadomości zagraniczne

— *Warszawa* 17 *Maja.* —

Ogłoszono postanowienie Najjaśniejszego Pana, iż komisya emerytalna odtąd składać się będzie: z prezesa, mianowanego z grona członków rady admintstracyinéj, lub senatorów zasiadających w warszawskich rządzącego senatu departamentach, lub w ogólnem ich zebraniu, i z czterech członków, licząc, po jednemu z każdéj komisyi rządowéj i najwyższéj izby obrachunkowéj.

Najjaśniejszy Pan na przedstawienie namiestnika królestwa polskiego, mianować raczył tajnego radcę, senatora Franciszka hrabiego Potockiego, prezesem komisyi emerytalnéj.

Zpowodu niepewnéj pogody, illuminacya i widowisko włazienkach, nie mogły wczoraj być dane. Illuminacya wielka dziś będzie.

— *Londyn* 5 *Maja.* —

Istotnie uderzająca sprzeczność panuje między czynami i słowami ludu angielskiego, między niechęcią z jaką dowiadnjemy się o każdem nowém powiększeniu posiadłości ziemskich Anglii i energiją z jaką władza angielska na zewnątrz bywa rozszerzaną. W obecnéj chwili publiczność wacha się między wielkiemi wątpliwościami w przedmiocie stosowności polityki lorda Ellenborough względem sindu, i uczuciami, radości, które nie łatwo przytłumić przy nowych podbojach. Mniemamy że gdyby można było uzyskać wolną żeglugę na rzece indus z dozwoleniem emirów sindu, rząd może byłby szanował ich niepodległość i nawet przystał na zostawienie mu udziału w korzyściach jakie ta wielka droga handlowa przedstawia. Ale tosamo postanowienie rządu, które uczyniło rzekę indus granicą państwa indyisko angielskiego, nie zostawiło anglikom wyboru pod względem potrzeby zabezpieczenia ujścia téj rzeki. Względem bliższych szczegołów téj sprawy wiele jeszcze pozostaje do wyjaśnienia, bo mamy powód przypuszczenia, że major Outram, który przez długi czas był rezydentem w sind nie jest bynajmniéj chętnem narzędziem polityki lorda Ellenborogh.

Co się tycze sir ch. Napier, ten okrył się sławą wojenną i w delcie indu stoczył świetną bitwę. Na trzy tygodnie przed bitwą przewidział on że przygotowuje się skombinowany a. tak przeciw jego armii, przepowiedział on że będzie miał do czynienia z niektóremi najbardziéj wojowniczemi pokoleniami zainduskich górali i to w stosunku 7 do 1. Odwrot i wzmocnienie małéj armii były zarówno niepodobnemi. Otrzymano od niego listy w których mówi o niebezpieczeństwie w jakiem się znajduje i ubole-

wa, że tak stary oficer jak on przy końcu życia musi w tak strasznie nie równéj grze narażać swoją zasłużoną sławę. Ale gdy niebezpieczeństwo zbliżało się i wzrastało, wzmogła się też i jego armia. Żadna walka europejska ostatnich czasów nie może dać wyobrażenia o téj bitwie. Ewolucyi nowoczesnéj taktyki i skutków ognia ręcznéj broni nie było tam prawie wcale, ale przez trzy godziny oba wojska walczyły człek przeciw człeku beludszowie wytrzymali dzielnie ataki bagnetów angielskich i w pół zgięci, opatrzeni morderczemi sztyletami w dzierali się w szeregi anglików. Oba wojska na przemian ustępowały gwałtowności takich ataków. Dwa razy cofało się wojsko angielskie i sypoje, ale Napier sam, który przez cały czas z pałaszem w ręku osobiście walczył, doprowadził ich znowu do ataku i nieprzyjaciel został nakoniec pobity. Waleczny dowódzca jakby cudem wyszedł z téj walki bez żadnéj rany; nawet koń jego nie był raniony. Oświadcza on że wszystkie walki w jakich się znajdował na półwyspie i gdziekolwiek indziéj, są igraszką dziecinną w porównaniu z tą bitwą. Anglicy stracili dziesiątą część ludzi.

Spodziewamy się że ten czyn bohaterski zakończy militarną część rządów lorda Ellenborough w Indyjach, i że on naprawiwszy błędy i nieszczęścia swego poprzednika w tak świetny sposób, wkrótce będzie mógł użyć pięknéj polityki pokoju.

Wiadomości z Chin mają brzmieć pomyślnie ale poczta jeszcze nie nadeszła. Jednakże postrzegłem między kupcami najbardziéj obeznanemi z harakterem chińskim jakąś nieufność względem przyrzeczeń cesarza i względem trwałości pokoju.

Obawiano się tu bardzo o młodego pana Brunel, inżyniera wielkiéj zachodniéj kolei żelaznéj, który jak wiadomo bawiąc się z jednem z swoich dzieci połknął pół suwerena. Pieniędz ten siedzi w kanale oddechowym i do tychczas nie zdołano wydobyć go. Przed kilku dniami mniemano że życie tego znakomitego inżyniera jest w największem niebezpieczeństwie, ale chirurgowie doszli przez trzykrotne incyzye gdzie znajduje się ten pieniądz i mniemają że bez szkody dla pacyenta można go tam zostawić jeśli jedna jeszcze próba wydobycia go nie uda się.

HISZPANIA.

Paryż 6 *Maja.* Rząd ogłasza dziś następującą telegraficzną depeszę z Bajony 5 Maja. Na posiedzeniu senatu dnia 1 Maja, gabinet oświadczył, że dymisya jego została przyjętą przez rejenta; i że pan Cortina otrzymał polecenie utworzenia nowego gabinetu.

Madryt 30 *Kwietnia.* Pan Cortina został większością 93 głosów przeciw 37 wybrany prezesem izby deputowanych. Viceprezesami obrano panów Alwara, jenerała Serrano Madas i Sewila.

— *Bruxella* 6 *Maja.* —

Dziennik *Emancipation* donosi dziś: »Koleje żelazne obfitują teraz w nieszczęśliwe wypadki. Wczoraj z rana konwój wyprawiony z Bruxelli do Antwerpii zaledwie przybył do Contech, gdy oś tendera złamała się i powstała z tego zwłoka przeszło dwugodzinna. O godzinie 3 po południu konwój powracał do Bruxelli; gdy ujechano ze 2,000 metrów od Duffel, jeden wagon zaczął się palić. Zaledwie zdołano zatrzymać konwój, kiedy płomienie wybuchły gwałtownie. Reszta konwoju została szczęśliwie oddzieloną, i zabezpieczoną od ognia i ani z rana, ani po południu, przy obu tych przypadkach, żaden człowiek nie poniósł szkody.

Rozmaitości.

Gruntownie uleczona zazdrość.

Pan *N.* urzędnik w Paryżu, ma nieszczęście być zazdrosnym, a jego żona cierpi takąż chorobę duszy. 13 Kwietnia jakiś nieznajomy przybywszy do bióra małżonka, oświadczył mu że ma z nim tajemnie pomówić. »Żona pana podstępnie zdradza, rzecze nieznajomy: jestem tego pewny, i chciałbym pana przekonać, że powiadam prawdę, niech pan łaskawie pofatyguje się za mną.« Pan *N.* zabrał się natychmiast i pozwolił zaprowadzić się do restauratora za bramą Fontenblo. Tam przewodnik wskazał mu izdebkę i kazał mu kilka chwil zaczekać. Z chwil zrobiły się godziny, pan *N.* straciwszy cierpliwość, opuścił izdebkę, lecz przy pierwszym kroku w sieni spotyka swoją żonę. «Zdybałem cię nakoniec pani!» zawołał rozgniewany małżonek. »Zdybałam cię nakoniec niegodziwcze!» zawołała rozgniewana małżonka. W tym duchu toczyły się dalsze wynurzenia małżeńskiéj tkliwości. Wreszcie oboje wpadają na nieomylną drogę historyczną. Mąż opowiada jakim sposobem dostał się do restauracyi, a żona opowiada że nieznajomy tu ją sprowadził dla zdybania niewiernego męża. Domyślano się, że 2ch figlarzy pewno sobie uło-

żyło ten żarcik dla zwiedzenia zazdrosnéj pary; i aby nie wystawić się więcéj na żart podobny, małżonkowie przysięgli zrzec się śmiesznéj zazdrości; ta lekcya zaś tak im do smaku przypadła, iż w duchu dziękowali figlarzom życząc im wiele szczęścia. Figlarze przewidzieli zapewne to życzenie i postarali się aby rychło im się ziściło. Pojednani małżonkowie za powrotem do domu, zastali swoje mieszkanie kompletnie okradzione. Policya śledzi teraz figlarzy.

Kora akacyi zawiera truciznę. Podług postrzeżeń we Francyi poczynionych, kora zielona akacyi zawiera pewien rodzaj trucizny nader mocnej. P. Husard (weterynarz) był świadkiem, jak ogier pełen zdrowia i życia, spożywszy nieco zielonéj kory akacyi, wkrótce zachorował i zdechł tak nagle, iż żadnych środków przedsięwziąść nie było można. Podług pana Delongschamps, kilku studentów wzięło z pustoty w usta trochę świeżéj gałązki akacyi i ssało jéj sok słodkawy; wkrótce wszyscy dostali mocnych womitów i zapadli w niebezpieczną słabość. (Ziemianin).

Wolność Amerykańska. Gazety angielskie a z nich francuzkie i niemieckie umieściły wyjątek z doniesień gazet Ameryki północnéj o zbiegach tamecznych murzynów niewolników, i tak: »Zbiegła murzynka Karolina; miała na szyi żelazną obróżę z ostremi wewnątrz kolcami. Zbiegła murzynka Betfry, na prawéj nodze miała kajdany. Umknął niewolnik Emanuel, poznać go można po bliznach na ciele od noszenia kajdan. Uciekł 12-letni murzynek, miał na szyi obróżę z psa, z napisem: *de Lembert* Zbiegł murzyn Hown z żelazną obręczą około lewéj nogi wraz z swoją żoną Grise, która na lewéj nodze miała również obręcz żelazną i łańcuch. Zbiegł murzyn Henry, lewe oko miał wybite, na ramieniu i pod temże znaki od sztyletu, i na plecach od chłosty pokaleczone ciało. Sto dolarów nagrody otrzyma ten, kto schwyta murzyna Pompel, opiętnowanego na lewéj szczęce. Pojmano murzyna; ten nie ma wielkiego palca u lewéj nogi. Uciekła murzynka Rachel, ma palce u nóg obcięte, prócz palca wielkiego etc.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 22 do dnia 23 Maja.

Janiszewski Xawery, Bełkowska Marya ob., Zakrzewski Franciszek ob., Olszewski Wincenty ob. Sikorska Józefa, Sikorski Kazimierz, Kochanowski Hieronim ob., z Polski; — Radzinowski Jan, Kusyn Alexandra, Abzelew Szymon, Leigony Adelaida, ob., Briganti Wiktorya ob., Marasze ob., Wisłocka Józefina ob., z Galicyi; — Scheller Wilchelm, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Niemojewska Helena ob., Czaplicki Ignacy ob. Grochowski Józef ob., Zaborowski Karol ob., do Polski; — Laurynowicz Franciszek, do Galicyi; — Szeptycki Roman ob., do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 2785.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do kwoty Złp. 30 tytułem kaucyi przez Franciszka Adamczewskiego do sporu z Pronamenturą Wojciechowskim w roku 1825 do depozytu sądowego złożonéj, aby po odbiór tejże w terminie miesięcy 3ch do Trybunału z stosownemi dowodami zgłosili się po bezkutecznem bowiem upłynieniu tego terminu, kwota ta na rzecz skarbu publicznego przyznaną by została.

Kraków d. 18 Maja 1843 r.

Sędzia Prezydujący
J. Pareński
Sekr. *Lasock*

(1r.)

Nro. 2116.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do massy Jakóba Filipa Kaczkiewicza w dniu 12 Listopada 1831 zmarłego, z kwoty zł: 38 gr. 16 w gotowiźnie i zł. 238 gr. 18 na kamienicy N. 256 ubezpieczonych składającéj się, aby z dowodami prawo ich wykazać zdolnemi w zakresie 3 miesięcy po odbiór tejże do Trybunału się zgłosili, w przeciwnym bowiem razie massa ta jako bezdziedziczna na rzecz skarbu publicznego przyznanaby została.

Kraków d. 27 Kwietnia 1843 r.

Sędzia Prezydujący
J. Pareński.
Sekr. *Lasocki*

(2r.)

Nro. 4040.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z d. 28 Kwietnia r. b. 2149 odbędzie się w biórach Wydziału w godzinach przedpołudniowych na duiu 8 Czerwea r. b. publiczua *in minus* licytacya na wypuszczenie w przedsiębiorstwo wymurowauia w gmachu ś. Ducha dwóch dołów do wysypowania popiołu i śmieci służyć mających, cena do pierwszego wywołania zł. 596 nazuacza się na *vadium* każdy z pretendentów złoży zł. 60. O innych warunkach w biórach Wydziału wiadomość powziętą być może.

Kraków d. 19 Maja 1843 r.

Senator Prezydujący
SZPOR
Za Referendarza *Rajski*

No 4318.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralneogo Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z dnia 5 b.m. ir. N. 2307 odbędzie się w godzinach przedpołudniowych w biorach Wydziału na dniu 8 Czerwca r. b. publiczna *in minus* licytacya na wypuszczeuie w przedsiębiorstwo naprawy zepsutych studzien w mieście żydowskiém, cena do pierwszego wywołania zł. 293 gr. 15 naznacza się, na *vadium* każdy z pretendentów złoży zł. 30. O innych warnnkach w biórach Wydziału wiadomosé powziętą być może.

Kraków d. 20 Maja 1843 r.

Senator Prezydujący
SZPOR
Za Referendarza *Rajski.*

CENY ZBOŻA

Na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 22 i 23 Maja 1843 roku.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy	14	15	15	15	13	—	14	—	—	—	12	—
,, Zyta.....	12	—	12	20	10	24	11	15	—	—	—	—
,, Jęczmien	—	—	9	—	—	—	8	15	—	—	—	—
,, Owsa ...	—	—	7	15	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Grochu..	—	—	12	—	—	—	11	—	—	—	—	—
,, Jagieł.....	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Rzepaku.	—	—	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Tatarki..	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Soczew ..	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Prosa.....	—	—	13	15	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Kouiczyny	—	—	90	—	—	—	80	—	—	—	—	—
Wiologrochu	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wyki......	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—

,, Ziemniaków — — 3 6 — — — — — — — —
,, Siemienia konopnego — 11 — — — — — — —
Centnar Siana — — 2 gr. 6 1 24 — 1 9
,, Słomy — — 2 — — 1 18 — —
Jaj kurzych kopa . . . . zł. 1 g. 10

Spirytusu garniec z opłatą w 1 gatunku od złp. 4 gr. 6 do złp. 4 gr. 18. Okowity garniec z opłatą w 1 gatunku od złp. 3 gr. 6 do złp. 3 gr. 18
Drożdży wanienka złp. 2 do złp 3 g. 15
Masła czystego garniec od zł. 4 g. 15 do zł. 5 gr. 15
Wełny kamień od zł. 60 do 66.

Sporządzono w biórze Kommissariatu Targowego Kraków d. 23 Maja 1843 r.

Kommissarz Targowy.
W. Dobrzański.
Pssorn z Adjunkt.

LOTERYA KRAJOWA.

W 1047 ciągnieniu d. 24 Maja 1843 r. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

15. — 11. — 86. — 63. — 39.

Przyszłe ciągnienie 1048 przypada dnia 31 Maja 1843 r.

Doniesienie prywatne.

Podpisany malarz portretów wróciwszy z Wrocławia ma zaszczyt polecić swe usługi szanownéj publiczności, na któréj względy zasługiwać najusilniejszém będzie jego staraniem.

Axmann mieszka pod. N. 606 przy ulicy szpitalnéj. (3r.)

Jutro z powodu uroczystego święta Gaz. Krak. n ie wyjdzie.